

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z protestu wyborczego H. L.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 17 czerwca 2025 r.

postanawia:

pozostawić protest bez dalszego biegu.

Paweł Czubik Paweł Księżak Maria Szczepaniec

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 10 czerwca 2025 r. H. L. (dalej jako: „Skarżąca”) wniosła protest wyborczy przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarzucając:

1. Niewiarygodny wzrost poparcia dla Karola Nawrockiego aż o 368% oraz spadek dla Rafała Trzaskowskiego;
2. Odwrócone podanie – dla Gazety [...] oraz regionalnych dzienników i rzeszy internatów – wyników w obwodowej komisji wyborczej Skarżącej oraz w Okręgowej Komisji Wyborczej w O..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Stosownie do art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365; dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Protest wyborczy musi zawierać określone elementy formalne. W ślad za art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Relevantny z punktu widzenia niniejszej sprawy jest także art. 82 k.wyb. Na jego podstawie określono zakres protestu wyborczego, który to może zostać złożony z powodu: (1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI k.k., mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub (2) naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W swoim dotychczasowym orzecznictwie Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał, że ciężar dowodu spoczywa na osobie, która wnosi protest. Nie może być zatem tak, że zaledwie uprawdopodobniony *post factum* własnym oświadczeniem protest będzie odnosił zamierzony skutek. Taka uproszczona ocena byłoby rozwiązaniem dysfunkcyjnym dla całego procesu wyborczego i mogłaby prowadzić do działań obstrukcyjnych ze strony osób, które nadużywając swego prawa z różnych powodów nie chcą zaakceptować ustalonych wyników wyborów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2019 r., I NSW 65/19). Konstrukcyjnym warunkiem protestu wyborczego jest zatem takie sformułowanie zarzutów popełnienia konkretnych przestępstw lub naruszeń kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyniku wyborów, które poparte są dowodami, a nadto wykazują naruszenie własnego, konkretnego, rzeczywistego i aktualnego interesu protestującego. Przedmiotem protestu nie mogą być zarzuty abstrakcyjne, hipotetyczne, dotyczące

innych osób, bliżej nieokreślone, niezwiązane ściśle z sytuacją prawną protestującego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 2023 r., I NSWR 775/23).

Powyższych elementów protest wyborczy Skarżącej nie spełniał, gdyż poza ogólnym sformułowaniem zarzutów nie przytoczyła ona żadnych okoliczności – dowodów – które mogłyby zostać poddane weryfikacji przez Sąd Najwyższy, w ramach rozpoznania protestu. Z powyższych względów protest Skarżącej nie spełnia wymogu przedstawienia lub wskazania dowodów, na których osoba wnosząca protest opiera swoje zarzuty, a zatem wymogu o którym mowa w art. 321 § 3 k.wyb. Ponadto, ogólnikowe zarzuty nie mieszczą się w ramach art. 82 k.wyb.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

Paweł Czubik Paweł Księżak Maria Szczepaniec

[J.M.]

[r.g.]